

۲۰۱۴/۰۲/۰۷

نظر محمد مطمئن

د هلمند واوره، د مسلمان او عيسوي گروهه - څيړنه

نږدې شپاړلس کلونه مخکې په هلمند کې پرڅه رنگ ډيره لږ واوره شوې وه، دا ډول پوره ډيرش کلونه مخکې نسبتاً ښه واوره په هلمند کې شوې وه، اوسنۍ واوره چې د روان کال ۱۳۹۲ د سلواغې پر ۱۴ مه او ۱۵ مه نيټه دوه ورځې پرله پسې وشوه، په تيرو څو لسيزو کې يې ساری نه وو ليدل شوې.

ډيرش کاله مخکې چې کله د روسانو او دهغوی له پلويانو سره د مجاهدينو د جگړې د زور او قوت وخت وو، په هغه وخت کې هم روسانو ډيرې زياتې بمباري کولې او ډول ډول راکتونه او وسلې يې کارولې، درانه بمونه او درنې وسلې يې پر افغانانو استعمال کړې، هوا ډيره ککړه وه.

الله ج خپل الهي رحمت پر بي وزله افغانانو وکړ، او پر هلمند يې واوره وپاشله، د هلمند د ځمکو مخونه پر واورو سپين وو، هوا او فضاء ګرده واورو نيولې وه.

که غازونه په کوم ځانګړې ځای کې ښخ وي، او يا پټ شوې وي، خو سړی به اوبه پرې ورخوښې کړي، دا چې خطرناک غازونه په هوا کې وي، د انسان له وسه پورته خبره ده چې ګرده هوا پر اوبو لنډه کړي، او ګرده فضاء نمناکه کړي تر څو د غازونو تاثيرات له منځه يوسي، دا يو الله ج کولای شي.

که څه هم هلمند د واورې اوريدو هوا نه لري، ګرمه هوا لري، ګرمسير ولايت دی، خو الله ج د مظلومو افغانان د درملني او په هوا کې د غازونو له بدو تاثيراتو څخه د خلاصون له پاره پوره ۳۰ کاله مخکې د هلمند هوا د واورې په وسيله پاکه کړه.

په اوس وخت کې د هلمند واوره هلمنديانو ته يو الهي درمل وو چې لوی الله ج دغه قيمتي درمل پرې ولورل، د هلمند هوا او فضاء د امريکا، ناټو او آيساف د وسلو د کارونې له امله ډيره زياته په ډول ډول غازونو ککړه شوې وه، په غرب کې خو داسې ويل کيږي چې هلمند د امريکايي او برتانوي وسلو د ازماينست زيرمتون وو.

دهلمند د هوا د ککړوالي پاکوالی د انسان له وس څخه اوچته خبره وه، الله ج رحم وکړی، پر هلمنديانو يې د دهغوی د قربانيو له امله خپله لويه لورينه وکړه او د هلمند ککړه هوا او فضاء يې ګرده په سپينو واورو ومينځله.

د هلمند د هوا د ککړوالي په اړه کورنيو، بهرنيو او نړيوالو رسنيو هم راپورونه ورکړل، زه هم د يو افغان په توګه سخت ځوريدلم چې د هلمندي کورنيو سخت ژوند او د هوا د ککړوالي له امله د مرضونو څخه شکايت به مې کله اوريدی، خو هيڅ نه پوهيدم چې د دغه لوی ناوړين د مخنيوي له پاره به هلمندي ځوانان او مسلکي کسان کوم کار کوي، ولي دامې عقیده وه چې الله ج به په خپل فضل او کرم سره دا غازونه به تاثيره کړي، الحمد لله چې همدغسې وهم شول، زه پوره متيقين يم چې د واورې اوريدل به د هلمند ککړه هوا لږ تر لږه پاکه کړي، او د امريکايي او برتانوي وسلو په هوا کې خوشي شوی غازونه به يې تاثيره کړي.

اوبه ژوند دی، الله ج همدغه کلمات په خپل مقدس کتاب قران کريم کې فرمايلي دي، په اوبو کې حيات دی، اوبه يې د نړۍ د وچې درې برابره زياتې پيدا کړي دي، او کله چې اوبه ختمې شي نو د دنيا ژوند هم ختميږي.

په زرګونو کلونه مخکې د ځمکې پر مخ فساد زيات شو، بيا هم الله ج د ځمکې له مخه فساد د اوبو په واسطه ليري کړی، د نوح عليه السلام په وخت کې دومره باران وشو، چې د ځمکې پر مخ يې ټول هغه انسانان چې د الله ج له حکمونو څخه يې سرغړونه کوله د اوبو د ډيروالي له امله غرق او مړه شول، حتی چې د نوح عليه السلام زوی هم د الله ج د حکمونو څخه د سرغړونې له امله غرق شو، يواځې نوح عليه السلام او په شمار څو تنه، دا ډول د ځينو مرغانو ځينې ډولونه چې په کينټې کې وو پاتې شول.

زه نه شم کولای چې د هلمند د واورو تخنيکې اړخ په سم ډول وڅيړم، تر خپله وسه هغه څه ليکم چې زما په ذهن کې راځي، اميد دی چې ځينې څيړونکي پرې څيړنه وکړي، چې ولي په دغسې يو وخت کې د هلمند په ګرمه هوا لرونکې ولايت کې دومره پرېمانه واوره وريږي، او له يوې مخې د ولايت نږدې په ګردو ولسواليو کې واوره کيږي.

دا هغه څه دي چې د انسان له عقل څخه پورته خبرې دي، او خارق العاده کارونه يې ګيلاي شو.

د پاڼو شميره: له ۱ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې دليکنيزې بڼې پاڼوالی د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

عیسویان هم د واورې په اړه ځانگړې گروه لري، که د عیسویانو د کرسمیس په وخت کې واوره ونه شي، او له کرسمیس څخه وروسته ونه شي، دوی عقیده لري چې د دوی د کرسمیس خیراتونه او د دوی خپل عبادتونه نه دي قبول شوي.

سر کال د برتانیې خلک ډیر فکرجن دي چې د کرسمیس وروسته په برتانیه کې واوره نه ده شوې، اوس هم دوی تمه لري چې په فبروري او مارچ کې به واوره وښي، اوسمهال ډیر په تشویش کې ښکاري، ځکه چې واوره نه ده شوې.

کله چې به د روسانو له خوا پر کورونو او مجاهدینو د الوتکو پواسطه بمبارد کېدی، او یا به قوي میزایل او راکتونه پر کورونو واریدل، د باروتو د بد بوی او د گنګستیا څخه د خلاصون په خاطر به خلکو خپل ځادرونه او یا نور توکران پر اوبو لاندې کول او بیا به یې خپلو پوزو او خولو ته نیول، ترڅو د باروتو زهري مواد د پوزې او خولې د لارې د انسان د سر نورو برخو ته سرایت ونه کړي، په ځانگړې ډول عصاب زیانمن نه کړي.

کله چې لاریون کوونکي لاریون ته ځي د ځان سره په کوچنیو بوتلانو کې اوبه اخلي او دا ډول د توکر توتې پر اوبو لاندې او بیا چې کله پولیس پرې د گاز شندلو مرمی اروي، نو د گازونو څخه د خونديتوب له پاره لاریون کوونکي پر اوبو لاندې توکران کاروي، لاندې توکران پر خپلو خولو او پوزو رډي، ترڅو هغه ناوړه غازونه تنفس نه شي او پرې تاثیر ونه کړي.

ناسي به لیدلي وي چې کله د برق لاینو ته اوبه ورسیري شارتې کوي، اوبه پرې تاثیر لري، د برق چارجونه خنثي کوي، کله چې د برق لاین په اوبو کې ولویږي تر هغه شارتې کوي تر څو برق په جنکشن کې قطع شي او یا د برق لاین قطع شي، دا ټول د اوبو خاصیت دی.

ډیری غازونه چې د اوبو سره مخلوط شي خپل اصلي ماهیت د لاسه ورکوي، او غازي (گیسي) تاثیرات یې له منځه ځي.

کله چې په کورونو او استوګن ځایونو کې د اور او یا گیس غاز کوم کسان پر سر ونیسي (کسان ورڅخه متاثره شي) سمدستي خپله هڅه کوي او یا یې نور کسان ازادې هوا ته وړي، اوبه یې پر سر او مخ ورته شندي، دا ډول که د باروتو له امله کوم کس متاثره کیږي، گنګس کیږي سمدستي یې خلک پر سر او مخ اوبه اچوي تر څو د غاز تاثیرات له منځه یوړل شي.

زه نږدې یوه میاشت مخکې هلمند ته تللی وم، خلکو یې د هوا له ککړتیا څخه سر ټکاوو، ډیری داسې پېښې او رنځونه لیدل شوي وي چې په هوا کې د ځینو خاصو غازونو له امله وو.

د امریکا له یرغل وروسته په هلمند ولایت کې په ځانگړې ډول، بهرنیو پوځیانو ډول ډول وسلې وکارولې، او دا ډول ویل کیږي چې گوندی ځینې کیمیاوي او بیولوژیکي وسلې هم کارول شوي وي.

په روان ژمي کې ډیری کسان په کورونو او استوګن ځایونو کې د گاز کارولو له امله مړه شول، چې پخوا دا ډول پېښې ډیرې کمې وي، دا ډول د لرگیو او زغالو د اور له امله هم خلکو ته داسې رنځونه پیدا شوي چې پخوا په هلمند کې نه وو لیدل شوي.

زما یو نږدې ملگری چې په اطاق کې یې د لرگیو اور ورته بل کړی وو، انگار ته یې کیناستلی وو، د اور د انگار له امله گاز نیولی وو (گنګس شوي وو)، هغه وایي چې زه درې ورځې هیڅ پر ځان پوه نه شوم چې زه د اور گیس متاثره کړی يم، درېیمه ورځ په کور کې غورځار شوی وو، بیایي د بست روغتون ته رسولې وو، چې فشار یې ۲۰ ته نیټ شوی وو، دومره نیټ فشار د مرګ حالت دی، په ډیر تکلیف د اکسیجن په ورکولو سره یې ساعتونه وروسته فشار بیرته لوړ شوی وو، خو بیا هم عادي حالت ته نه وو راغلی، په روغتون کې شپه او ورځ بستر وو، چې کله له روغتون څخه رخصت شو، څو ورځې وروسته یې هم حالت سم نه وو.

ځینو ډاکټرانو ویل چې دا ټول د هوا د ککړتیا تاثیرات دی، د هلمند هوا په ډول ډول گازونو لرل شوې، ځکه خو عادي گاز او د اور د انگار غازونه پر خلکو بد تاثیر کوي، دغه غازونه په هوا کې له نورو زهري غازونو سره یوځای کیږي او بیا د انسان پر مغزو او تنفسي جهاز بد تاثیر لري.

د واورې یو بل ښه خاصیت دادی چې په بطني ډول سره د ځمکې تل ته ځان رسوي، او هغه زهرجن مواد او ککړتیاوي چې تر ځمکې لاندې وي هغه هم له منځه وړي، باران څو شیبې وي، او د ځمکې تل ته په اسانه ځان نه رسوي، خو واوره بیا له دې سره چې د ځمکې تل ته ځان رسوي، په ځمکه کې د اوبو چینی هم ډکوي، او د وچکالي د له منځه وړلو باعث هم گرځي.

د پاڼو شمیره: له ۲ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولی

د اوبو ډیر خاصیتونه دی چې یو یې داهم دی، رسول صلی الله علیه وسلم فرمایې چې کله تاسې ته غوسه درشي، نو په اوبو ولامبئ تر څو مو غوسه سره او قابو شي، اصل کې د غوسي په وخت کې د مغزو په شریانو کې د وینې جریان زیاتېږي، وینه د جریان د تیزوالي له امله گرموالي پیداکوي، او دغه د وینې گرموالي په شریانو کې پر عصابو تاثیر کوي، سړی عصباني کېږي، او عصباني پریکړه کوي، له همدې امله ده چې رسول ص فرمایې کله غوسه درشي په سړو اوبو ولامبئ تر څو بیرته عادي حالت ته راشئ او فکر او مغز مو سم کار وکړي.

پای

د پاڼو شمیره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ